# Thorson-Powell Ölüm Kayg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Thorson-Powell Ölüm Kayg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31601

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

Thorson-Powell Ölüm Kayg?s? Ölçe?i (ÖKÖ), bireylerin ölüme ve ölümle ili?kili kavramlara yönelik ya?ad?klar? kayg? düzeyini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Ölçek, orijinal olarak **Thorson ve Powell** taraf?ndan tasarlanm??t?r. Türkiye'deki kullan?m? için 2001 y?l?nda M. Y?ld?z ve F. Karaca taraf?ndan normal popülasyonda kapsaml? bir geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? yap?larak Türk kültürüne uyarlanm??t?r. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an bireylerin ölüm kayg?s? düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde de?erlendirebildi?ini göstermi?tir.

ÖKÖ, ölümün çe?itli boyutlar?na (kendi ölümü, ba?kalar?n?n ölümü, ölüm sonras? bilinmezlik vb.) ili?kin duygusal ve bili?sel tepkileri yakalamay? hedefler. Ölçe?in psikometrik özellikleri, özellikle içsel tutarl?l?k ve yar?ya bölme korelasyonlar? yoluyla sa?lamla?t?r?lm??t?r.

## Anahtar Kelimeler

Thorson-Powell, Ölüm Kayg?s? Ölçe?i, Ölüm Kayg?s?, Psikometrik Araç, Uyarlama, Güvenilirlik, Geçerlik, Psikoloji

## Yazarlar

Orijinal Yazarlar: James A. Thorson, F. C. Powell.
Uyarlama Yazarlar?: Murat Y?ld?z, Figen Karaca.

## Amaç

Thorson-Powell Ölüm Kayg?s? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin **ölüm** kavram?na yönelik deneyimledikleri anksiyete ve korku düzeylerini standardize edilmi? bir ?ekilde nicelendirmektir. Bu ölçek, özellikle klinik psikoloji, sa?l?k psikolojisi ve gerontoloji alanlar?nda, ölümle yüzle?me, kay?p ve yas süreçlerini inceleyen ara?t?rmac?lar için kritik bir ölçüm arac? sa?lar.

Türkçe uyarlamas?n?n amac? ise, ölçe?in Türk kültürü ve dili ba?lam?nda geçerlili?ini ve güvenilirli?ini kan?tlamak, böylece Türkiye'de yap?lan akademik çal??malara sa?lam bir psikometrik zemin olu?turmakt?r. Ölçek, ölüm kayg?s?n?n yo?unlu?unun belirlenmesi ve bu kayg?n?n çe?itli demografik veya psikolojik de?i?kenlerle ili?kisinin ara?t?r?lmas?nda kullan?lmaktad?r.

## Yap? (Construct)

ÖKÖ'nün ölçtü?ü temel yap?, **Ölüm Kayg?s?d?r**. Bu yap?, ki?inin kendi ölümlülü?ünün fark?ndal???yla tetiklenen, genellikle rahats?z edici ve y?k?c? duygusal tepkiler bütünü olarak

ARABPSYCHOLOGY.COM

tan?mlan?r. Ölüm kayg?s?, yaln?zca ölüm an?ndan duyulan korkuyu de?il; ayn? zamanda ölüm sonras? bilinmezli?i, varolu?un sonlanmas?n?, bedenin çürümesini ve sevdiklerini kaybetme korkusunu da kapsayan çok boyutlu bir yap?d?r.

Ölçek, bu karma??k yap?n?n farkl? yönlerini de?erlendirerek, kayg?n?n genel düzeyini tek bir skor üzerinden sunar. Psikolojik teorilere göre, ölüm kayg?s?, bireyin psikolojik sa?l???, ba?a ç?kma mekanizmalar? ve ya?am kalitesi üzerinde önemli etkilere sahiptir.

## Geçerlik

Ölçe?in Türk popülasyonundaki geçerlili?ini saptamak amac?yla, **yap? geçerlili?i** incelenmi?tir. Y?ld?z ve Karaca (2001) taraf?ndan yürütülen çal??mada, ölçe?in yap?sal uygunlu?unu de?erlendirmek için faktör analizi kullan?lm??t?r.

Bu analiz, ölçek maddelerinin kuramsal olarak ölçmesi beklenen yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemi?tir. Geçerlik çal??malar?n?n temelinde, **Varimax rotasyonu** kullan?larak yap?lan faktör analizi yer almaktad?r. Bu yöntem, maddelerin hangi temel faktörler alt?nda topland???n? aç?kça ortaya koyarak ölçe?in yap?sal geçerlili?ini desteklemi?tir.

## Güvenilirlik

Thorson-Powell Ölüm Kayg?s? Ölçe?i'nin güvenilirlik çal??malar?, ölçe?in zaman içinde ve farkl? madde gruplar?nda tutarl? sonuçlar verdi?ini göstermi?tir. Güvenilirli?i de?erlendirmek için iki temel istatistiksel yöntem kullan?lm??t?r: yar?ya bölme tekni?i ve içsel tutarl?l?k (homojenlik) endeksi.

**Yar?ya Bölme Tekni?i:** ÖKÖ'yü olu?turan maddeler yar?ya bölme tekni?i ile analiz edildi?inde, iki yar?m ölçek aras?ndaki korelasyon katsay?s? **.73** olarak hesaplanm??t?r. Bu de?er, ölçe?in iç tutarl?l???n?n yüksek oldu?unu göstermektedir.

**?çsel Tutarl?l?k (Homojenlik) Endeksi:** ?çsel tutarl?l?k ölçütü olan Cronbach's alpha katsay?s? **µ=.84** bulunmu?tur. Bu katsay?, genel olarak psikometride kabul edilebilir güvenilirlik s?n?rlar?n?n oldukça üzerinde olup, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

## Faktör Analizi

ÖKÖ'nün yap?sal özelliklerinin belirlenmesinde kullan?lan faktör analizi, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karmay? hedeflemi?tir. Çal??mada temel bile?enler analizi sonras?nda Varimax rotasyonu uygulanm??t?r.

Varimax rotasyonu, faktör yüklerini basitle?tirerek her bir maddenin yaln?zca tek bir faktörle yüksek

ARABPSYCHOLOGY.COM

korelasyona sahip olmas?n? sa?lam??t?r. Bu, ölçe?in hangi alt boyutlar? içerdi?inin netle?tirilmesi aç?s?ndan önemlidir ve Türk kültürüne uyarlanan formun orijinal yap?sal özelliklerini koruyup korumad???n? anlamaya yard?mc? olmu?tur.

## Ölçek Bilgileri

**Test Türü: Uyarlama** (Orijinal ölçek, Thorson ve Powell taraf?ndan geli?tirilmi? olup, Y?ld?z ve Karaca taraf?ndan Türkçeye uyarlanm??t?r.)

**Format:** Ölçek, genellikle kendini raporlama (self-report) yöntemiyle uygulanan bir anket format?ndad?r. Maddeler, kat?l?mc?lar?n ölüm kayg?s? düzeylerini yans?tan ifadelerden olu?ur.

**Derecelendirme:** Orijinal kaynakta belirtilmemekle birlikte, benzer psikolojik kayg? ölçekleri tipik olarak **Likert tipi derecelendirme** kullan?r (Örn: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum).

**Mevcut Diller:** ?ngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama).

**Popülasyon Grubu:** Yeti?kin Popülasyonu. Uyarlama çal??mas? **Normal Popülasyon** üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

**Ya? Grubu:** Genç ve Orta Ya? Yeti?kinler (Uyarlama çal??mas? detaylar?na göre).

**Popülasyon Detaylar?:** Y?ld?z ve Karaca (2001) çal??mas? normal popülasyon örneklemi üzerinde yürütülmü?tür, bu da klinik tan?s? olmayan genel nüfusu temsil etti?ini gösterir.

**Test Metodolojisi:** Ka??t-kalem testi veya dijital uygulama ?eklinde bireysel veya grup halinde uygulanabilir. Puanlama, maddelerin toplanmas? yoluyla genel bir kayg? skoru elde edilmesini içerir.

## Anahtar Kelimeler

Psikometri, Ölüm Korkusu, Kayg? Ölçümü, Türk Uyarlamas?, Faktör Analizi, Cronbach Alpha, Ölçek Geli?tirme, Güvenilirlik Katsay?s?

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?:** Bilgi mevcut de?ildir.

**Ba?l?l?k E-posta Adresleri:** Bilgi mevcut de?ildir.

**Yaz??ma Adresi:** Bilgi mevcut de?ildir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

**?zinler ve Ücret:** Ölçe?in kullan?m izinleri ve ücret bilgileri, orijinal yazarlar?n veya Türk uyarlamas?n? gerçekle?tiren ara?t?rmac?lar?n yay?n politikalar?na ba?l?d?r. Akademik kullan?m için genellikle izin al?nmas? gerekmektedir.

**Orijinal Test Y?l?:** Orijinal Thorson-Powell Ölüm Kayg?s? Ölçe?i'nin yay?n tarihi, genellikle 1970'ler veya 1980'lere dayanmaktad?r (Kesin bilgi için orijinal kayna?a ba?vurulmal?d?r).

**Uyarlama Y?l?: 2001** (Y?ld?z ve Karaca).

## Referanslar

Y?ld?z, M. ve Karaca, F. (2001). Normal Populasyonda Geçerlik Ve Güvenilirlik Çal??mas?. *Tabula-Rasa, 1*(1), 43-55.

Ölçek hakk?nda ek bilgi ve ilgili materyaller a?a??daki ba?lant?da bulunabilir: angelfire.com

Thorson, J. A., & Powell, F. C. (1988). Development and validation of a multidimensional sense of humor scale. *Journal of Clinical Psychology, 44*(1), 13-23. (Not: Bu referans, orijinal ölçek yazarlar?n?n farkl? bir çal??mas?na ait olabilir, ancak isimlendirme tutarl?l??? nedeniyle dahil edilmi?tir; orijinal yay?n y?l? kontrol edilmelidir.)

## Thorson-Powell Ölüm Kayg?s? Ölçe?i Maddeleri

**ÖNEML?:** Ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Bu nedenle, maddelerin orijinal dilinde veya Türkçe uyarlamas?ndaki tam listesi burada sunulamamaktad?r. Maddeler, ilgili akademik yay?ndan (Y?ld?z ve Karaca, 2001) veya ölçe?in orijinal dokümantasyonundan temin edilmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM